

Komunikat prasowy

Luksemburg, 22 lipca 2020 r.

Zważywszy na ambicje ekologiczne UE, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji powinien być bardziej ukierunkowany na osiągnięcie wyników – radzą kontrolerzy

W opublikowanej dziś opinii Europejski Trybunał Obrachunkowy podkreślił, że w zmienionym ostatnio wniosku dotyczącym Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji należy zapewnić wyraźniejsze powiązanie z unijnymi celami w dziedzinie klimatu i ochrony środowiska. Aby ułatwić przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu w terminie do 2050 r., udostępniono wprowadzić znaczną kwotę dodatkowych środków, finansowanie to powinno być jednak lepiej ukierunkowane na konkretne potrzeby i na osiągnięcie wyników. W przeciwnym razie pojawi się ryzyko, że nie dojdzie do niezbędnych zmian strukturalnych, a przejście na zieloną gospodarkę będzie wymagało dodatkowych środków finansowych – przestrzegają kontrolerzy.

Wnioski ustawodawcze w sprawie ustanowienia Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) mają na celu wspieranie przejścia UE na gospodarkę neutralną dla klimatu w terminie do 2050 r. z uwzględnieniem społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków tej transformacji w objętych nią sektorach i regionach. Początkowo na ten cel przydzielono środki budżetowe w wysokości 7,5 mld euro (w cenach z 2018 r.). W następstwie pandemii COVID-19 Komisja Europejska zmodyfikowała swój wniosek i zwiększyła w znacznym stopniu finansowanie (o 32,5 mld euro), które ma pochodzić głównie z Europejskiego Instrumentu Odbudowy. W uzgodnionym wczoraj nowym planie budżetowym pula środków w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji została zmniejszona o 20 mld euro.

Kontrolerzy zwracają uwagę, że Komisja nie przeprowadziła najpierw oceny skutków, aby uzasadnić zmienioną kwotę wsparcia. Tymczasem rzetelnie przeprowadzona analiza potrzeb jest niezbędna, aby zapewnić zarówno lepszą alokację środków finansowych UE, jak i ukierunkowanie oraz ilościowe określenie celów, które mają zostać osiągnięte. Ma to szczególne znaczenie, jeśli wziąć pod uwagę, że we wniosku przewidziano dodatkowe

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie opinii przyjętej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst opinii dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

środki na rzecz regionów, które uzyskały już finansowanie na modernizację sektora energetycznego z innych funduszy przeznaczonych na ten cel.

– Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji to kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu mający zagwarantować, że przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu dokona się w sprawiedliwy sposób i bez pozostawiania kogokolwiek w tyle – **powiedział Nikolaos Milionis, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za tę opinię**. – Komisja powinna jednak dopilnować, by w nowym wniosku ustawodawczym, jak również w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji wymagających zatwierdzenia z jej strony, zapewniono solidne ramy wykonania przyczyniające się do osiągnięcia ambitnych celów UE.

Kontrolerzy zauważyli również, że powiązanie między wynikami i przyznanym finansowaniem jest stosunkowo słabe. Zaproponowana metoda alokacji zapewnia niewielkie zachęty do dokonywania głębokich, istotnych zmian strukturalnych koniecznych do osiągnięcia celów UE w dziedzinie klimatu. Ponadto zaproponowano wprowadzić wspólne wskaźniki produktu i rezultatu, nie pozwolą one jednak precyzyjnie zmierzyć, na ile osiągnięty został cel zakładający transformację sektorów generujących duże emisje CO₂. Zdaniem kontrolerów istnieje zatem znaczne ryzyko, że Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji nie przyczyni się do położenia kresu silnemu uzależnieniu niektórych regionów od działalności generującej duże emisje CO₂.

Informacje dla redaktorów

W grudniu 2019 r. Komisja opublikowała dokument w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, którego jedną z integralnych części ma być Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. We wniosku ze stycznia 2020 r. zaplanowano, że w ramach tego Funduszu udostępnione zostaną nowe środki unijne w kwocie około 7,5 mld euro. W maju 2020 r., w następstwie pandemii COVID-19, Komisja zmieniła swój wniosek i zwiększyła finansowanie do 40 mld euro. W konkluzjach z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 17–21 lipca z kolei budżet ten został okrojony o 20 mld euro.

Niniejsza opinia odnosi się wyłącznie do wniosków dotyczących Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i uzupełnia w szczególności opublikowaną ostatnio [opinię nr 2/2020](#) w sprawie zmienionego wniosku Komisji z dnia 14 stycznia 2020 r. dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz [opinię nr 4/2020](#) w sprawie zmienionego wniosku Komisji z maja 2020 r. dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania 2021–2027. Ponadto jeszcze w tym roku Trybunał opublikuje opinię w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji.

Europejski Trybunał Obrachunkowy przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE, publikując opinie na temat wniosków w sprawie nowych przepisów lub zmian legislacyjnych mających skutki finansowe. Opinie te zawierają niezależną ocenę wniosków ustawodawczych przeprowadzoną przez zewnętrznego kontrolera UE. W 2019 r. kontrolerzy Trybunału opublikowali [przegląd uwag](#) na temat wniosków ustawodawczych Komisji z 2018 r. dotyczących najbliższych WRF.

W podstawie prawnej wniosku Komisji przewidziano obowiązek konsultacji z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym. Parlament Europejski i Rada osobno zwróciły się do Trybunału o przedstawienie opinii w tej sprawie.

Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2020 w sprawie wniosków Komisji z 14 stycznia 2020 r. i z 28 maja 2020 r. dotyczących rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji jest obecnie dostępna na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Wkrótce ukażą się również pozostałe wersje językowe.

Informacje na temat środków wdrożonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w reakcji na pandemię COVID-19 można znaleźć [tutaj](#).

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeais – E-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 47502 / tel. kom.: (+352) 691 551 502